

յիստ-հասանգհերի պաշտօնական ան-
ձինքները մէկը ասել է իւր կար-
ծիքը այդ գործի զարգացման վերայ:
«Ներկայումս Միացեալ Նահանգ-
ներում չը կայ ոչ մի քաղաքացի-
նէ ընդհանուր և ոչ էլ ընդհանուր
որ իրաւունք ունենար պահանջելու
ազգային աստիճանի սորա կարծիքը
մի թէական դէպքում, այն առի-
թով որ նա վերաբերուի էր զա-
ղապարհին, որ օտար չէր նրա ան-
հաւան իրաւունքներին: Կարող էր
գուր մի հիմնաւոր պատճառ առաջ
բերել որով իւր շարժմանն, որ
Միացեալ Նահանգների քաղաքացի
չէ, իրաւունք ունենայ, մանկով ա-
մերիկական երկրի պահանջելու
ազգային կառավարութեան գործա-
գրական վարչութիւնից, որ նա վե՛-
ռէր միջազգային իրաւաբանութեան
մի հարց, որ վերաբերուի էր նորա
անձնական արտօնութեան, այնպիսի
ժամանակ, երբ վարչութեան մէջ
չը կայ գործ, որ հարց վարչութեանը:
Իւրաքանչիւր տարի Միացեալ Նա-
հանգները դադար են կէս միլիոն
և քաղաքացի դադարեցնելու: Կարող էր
գուր մասնակից լինել մի յարգելի
պատճառի վերայ, որով շարժմանը
կազմէր բացառութիւն այդ մեծ
բազմութիւնից և կառավարութիւնը
երաշխտարէր նորա անհանձնի ապա-
հովութիւնը, առաջ քան կը ծագէր
մի գործ, որի մէջ յիշվիլիս լինէր
նորա անունը: Գուցէ անօգուտ է
ձեզ հաղորդել, որ վարչութեան ու-
րոշումներն ու վճիռները նշանաւոր
իրաւարանական և քաղաքացիա-
կան հարցերի վերաբերութեամբ ժա-
մանակից առաջ չեն հրատարակուի
և չեն յայտնուի որեւէ շահ ունե-
ցող կողմերի պաշտպանի պահան-
ջով:

ՅՐԱՆՍՄԻՍ

Այն ոգի որոտած ընդունելու-
թիւնը, որը գտաւ Վամբլտոնի
նորեւում ձեռնարկի ցերեկում, ա-
ռաջուց պատրաստուած էր: Նրա
կողմնակիցները ամեն բան արեցին,
որ ամեն քաղաքացին բաւականու-
թիւն տաւայ այն խայտառակ վար-
մանքի փոխարէն, որը պատահեցաւ:
Բնականաբար:
Այդ պատրաստութիւնը յաջո-
ղեցաւ: Փողոցների վերայ, որտեղ
շատ ոտքերով հաւաքուել էին,
նրա կողմնակիցները շատերը արդէն
կանգնել էին ժամը 12-ին, այնպէս
որ նրանց համար, որոնք Վամբլտո-
նայի հակառակորդ են, էլ տեղ
չէր մնացել: Վամբլտոնայի ասած
երկու ծառը, նոյնպէս Պաուլ Բէր-
տի գաւառապետութիւնը, որոնք զրա-
ղեցնում էին լոյսնորի սուր յար-
ձակումներով, այնպէս երևիլ էին:
Պաուլ Բէրտը Վամբլտոնայի երե-
ւին մեծ զովաւանդների կարողաց
և այս վերջինս էլ Պաուլ Բէրտին
երկիւք բարձրացրեց:
Բայց «հասարակարկական ձախի»
շրջաններում Վամբլտոնայի խօսած
ծառերը շատ անսխալ տպաւորու-
թիւն արեցին, և ինչպէս երևում է,
«հասարակարկական ձախ» կու-

սակցութիւնը վճռած է միայն այն
ժամանակ Վամբլտոնայի պաշտօնե-
թեանը իւր հաւանութիւնը տալու,
եթէ Ֆերրին (կրթութեան), Կլու-
(ժողովին), Մարտին (կրթութեան), Տիրար
(առևտուր և երկրագործ) և Կոնսեր-
(փոստ և հեռագիր) մանկն պաշտո-
նեթեան մէջ: Այդ շրջանները
բացի այդ պահանջում են, որ պա-
տերազմական պաշտօնեայ Ֆարրը
և արգարադատութեան պաշտօնեայ
Կայո, որոնք գոյութիւն ունենին
միայն, որովհետեւ Վամբլտոնայի զը-
րանց պաշտպանութեան էր փոխուել,
և կամենում են իրենց կողմից գո-
հել միայն Բարթէլէմի-Մենտ-Հիլե-
րին (արտաքին), որը խիստ գերմա-
նասէր է երևում և Ստրիկտ-Կոնսեր-
որը անշնան է. զրա հակառակ
պաշտօնեայ Կոնստանին, որը ընտ-
րութիւնը այնպէս ծարրիկ զեկա-
վարեց, կամենում են նոր պաշտո-
նեթեան մէջ դնել:

Գրեվին մնում է զիս խրայում
և մոտովր է նոր պատգամաւորների
ժողովը հոկտեմբերին նշանակելու:
Այդ շատ ներգայում է գամբլտ-
տականներին, որոնք չեն կարող ըս-
պասել և կամենում են օր առաջ
իրենց նախագիծերը մտցնելու: Բայց,
ինչպէս հաստատուի է, նախագահ
Գրեվին յենդը սահմանադրական
օրէնքներից նրան տուած իշխա-
նութեան վերայ՝ ամենին ցանկու-
թիւն չ'ունի հետևելու Վամբլտոնայի
նախագիծին, այժմեան պատգամա-
ւորների ժողովը արձակելու և յետ-
իւրից նոր պատգամաւորների ժող-
ովը հրաւիրելու, որ նոր պաշտօնե-
թիւն կազմուի: Գրեվինը զրգուելու
համար բոլոր գամբլտտական թեր-
թերը պահանջում են սահմանա-
դրութեան վերաբերութիւն, որ ծե-
րակցաւոր է վերաբերում որի մասին
Գրեվին ամենին լսել չէ կամե-
նում:

Միևնոյն ժամանակ Թուրին և
Ալբերտայի երկրները մութ ամպի-
րով ծածկուի են: Որտեղ Ֆրան-
սիական զօրք չը կայ ամեն տեղ
ապստամբութիւն է: Մեծ դուռնա-
րներ ծախսուել են և զեւ նոր մե-
ծաքանակ ծախսերի դռները նոր են
բացուել: Ֆրանսիայի քաղաքացի-
ների անշնորհք և անսխալ քաղա-
քականութիւնը դէպի աշխրհական
ցեղերը դեռ ուր պիտի հասցնեն-
այդ պատկանում է ապագային:
Մինչև այսօր միևնոյն տեղի ոչինչ
չէ ստացել Ֆրանսիան Ալբերտայի
ափերից:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.

«Journal d'Orient» լրագրի խօսքերով
Կ. Պոլսի մէջ հայ-կաթոլիկների պատ-
րաքարանում մի ընդհանուր ժողով
է եղել Ազգական պատրիարքի նախագա-
հութեամբ, ուր կազմել է 18 անդա-
մներից բաղկացած մի յանձնաժողով, որ
պետք է հաստատէ կառավարական և
օրէնդրական խորհուրդներ: Հիմնելու են
մի հայ կաթոլիկական ճեմարան. կոմս
Մոնտօրն խոստացել է ուղարկել այն-
տեղ ֆրանսիական ընդհիւ ուսուցիչ:
հաստատուել են սկզբնական ուսումնա-
րաններ Կ. Պոլսի և գաւառների մէջ:

այնտեղ սովորելու են հայեր, տաճիկ-
ներ և ֆրանսիացիներ:

Ալբերտայի և Թուրինից ստացած
լրագրի տեղի և աւելի անհանգստա-
նող են, և ինչպէս երևում է, կարծես
թէ ճշմարիտ հիւսիսային Ալբերտայում
ընդհանուր ապստամբութիւն պիտի բա-
ցուի և սովորած պիտի լինին այն-
տեղի զինուորական զօրութիւնը, որը
ներկայումս արդէն բաղկացած է 60,000
մարդուց, աւելացնելու մինչև 100,000
մարդ: Եւ այս պէտք է լինի առանց
զօրաժողովի: Թուրինում արդէն ամեն
բան ապստամբութեան մէջն է և հանգա-
րութիւն տիրում է միայն այն տեղերում, որոնք
որտեղ բաւականաչափ ֆրանսիական զօր-
կայ: Հարաւային Որանում ամենքը, որոնք
մահմէդական դաւանութիւն ունեն այն
օրից երբ զնդապետ Նեղրին քանդեց
մէկ սուրբ շէնքի դերեզմանը, յուզուած
են: Այս զնդապետ Նեղրին արարելի
պատճառով, որը ոչ մէկ տեսակէտից չէ
կարելի արդարացնել, Սի-Հոման և
Սի-Կաղդուր Սահարայի ցեղերի երկու
աւագ առաջնորդները միմեանց հետ
կապուել են և մտադիր են ֆրանսիա-
ցիների դէմ յարձակուելու: Կարիւնքը,
ինչպէս ասում են, նոյնպէս մտադիր են
դէմք առնելու:

«Times» անգլիական թերթի ստա-
ցուած հեռագիրը հաղորդում է Պոլսից,
որ պետութիւնները մտադիր են մտիկ
ժամանակներում հաղորդելու Վրան, որ
Բէրլինի պայմանագրի 61-րդ յօդուածը
կատարէ: «Моск. Телеграф»-ը այդ մա-
սին ասում է. «Այս վարդը է զրա ժա-
մանակը հասել է: Արեւելան Ռուսիայի
ստացել է արդէն վարչական կազմակեր-
պութիւն, որը պետք է ծառայի իբրեւ
օրինակ վերանորոգութիւնների, որոնք
խօստացուել են թուրքիայի մնացած
նահանգների համար. յունական խնդիրը
արդէն վճռուած է:

«National Zeitung»-ը ենթադրում է,
որ Վատիկանում ոչ թէ միայն մոռնում
են պապի գահը Մայթա կղզին փոխա-
ղելու, այլև կատարելապէս ամեն պատ-
րաստութիւններ եղել են նրան իրազօ-
րելու համար: Այս առիթով այդ լրա-
գիրը համեմատութիւն է անում սուրբ
աթոռի հիմնադրւոյ և սրանից տասնմէկ
տարի առաջ բռնած դրութեան վերայ,
երբ սկսեցաւ լուսաւորութեան կռիւը:
Եթէ արդար է, որ այն ժամանակ զեր-
մանական յաղթութիւնները թոյլ տուին,
որ խաղական զօրքերը մտնէին Հռոմ,
ոչինչ անկարելի չէ, որ հիմա վերած-
նուած գերմանական կայսրութիւնը,
օգուտ քաղելով իւր տիրապետող ազ-
դեցութիւնից, կարող է ապահովութեան
այնպիսի երաշխաւորութիւններ տալ
պապին, որոնք նրան թոյլ կը տան
բոլորովին անկասկած իւր Հռոմ ձգելու
մտադրութիւնը թողնելու: Պապի օգտին
Գերմանիայի այս տեսակ միջամտու-
թեան բնական հետեանքը կարող էին,
այդ թերթի կարծիքով, տեղական
ներդրութիւն ունենալ ինչպէս Գեր-
մանիայի ներքին խաղաղութիւնը պո-
պանելու վերայ, նոյնպէս և ընդհանուր
խաղաղութեան վերայ:

Հոնոնից ստացած տեղեկութիւնը
յայտնում է, որ լոյզ Գիւֆֆերինը ծա-
նուցանում է կառավարութեան, որ
սուլթանը Բայազէթի մեթոքաւորֆին
փոխեց, որի գործողութիւնները պատճառ
էին տալի հայերի կողմից խիստ զան-
գամներ:

Վիեննայում մեծ պատրաստութիւն-
ներ են տեսնում միջազգային զրակա
նախկին ժողովի համար, որը պիտի կա-
յանայ սեպտեմբերի 7-ին Սպարտում են

Վիեննայից ստացած տեղեկութիւնը
յայտնում է, որ լոյզ Գիւֆֆերինը ծա-
նուցանում է կառավարութեան, որ
սուլթանը Բայազէթի մեթոքաւորֆին
փոխեց, որի գործողութիւնները պատճառ
էին տալի հայերի կողմից խիստ զան-
գամներ:

Վիեննայում մեծ պատրաստութիւն-
ներ են տեսնում միջազգային զրակա
նախկին ժողովի համար, որը պիտի կա-
յանայ սեպտեմբերի 7-ին Սպարտում են

այդ ժողովին մինչև երեք-հարիւր օտար
նուիրակների զաւրում:

Վիեննայից հեռագրում են օգոստոսի
19-ին «Temps» լրագրին, որ կոմս Անդ-
րաշին Սինարում տեսակցութիւն է ու-
նեցել պ. Ռոզլտորի հետ, որը մօտ մէկ
ժամ տեղ է: Ունդարական մէկ խմբա-
գրի հետ խօսակցութեան ժամանակ կոմս
Անդրաշին ասեց, որ նա եկել է Ռու-
սիայի իբրեւ մի մասնաւոր անձն, թա-
գաւորի հրաւիրելով: Կոմսը չէ կարծում,
որ Ունդարիայում զոյութիւն ունենար
Ռուսիայի դէմ շարժում: Նրա կար-
ծիքով, պահպալվածի դէմ մարտնչելը
նոյնքան Ռուսիայի շահերին համա-
պատասխան է, որքան և Ունդարիայի
—այդ բանումը երկու երկրներն էլ հա-
մաձայն են: Այդպէս է նախում այդ բա-
նի վերայ և թագաւոր Կարլոսը, Թըղ-
թակցի խօսքին հայելով, Վիեննայում
նշանակութիւն չեն տալիս կոմս Անդ-
րաշին հաւատարմացումներին, որ նրա
Սինարի գնալը իբրեւ թէ անպայման մաս-
նաւոր բնաւորութիւն ունի: Նրան ար-
քունքում մեծարկից են գրեթէ թագա-
ւորական պատիւներով և ամենին յայտ-
նի է նրա ընկերական յարաբերութիւն-
ները թագաւորի հետ:

Ֆրանսիայի նոր պատգամաւորների
ժողովը կը պարունակէ իր մէջ (չը
հաշուած կրկնակի ընտրութիւնները)
27 խմբագիրներ, որոնց թում 24 հասա-
րակապետական և 3 բնապարտական,
39 բնիկներ, որոնց թում միմիայն մէկ
պահպանողական և 15-ից մինչև 18
արմատական և ուղարկ-արմատական, 3
զեղարարներ, 7 նոտարներ, 7 իրաւա-
խոններ (avoués), 2 կաթոլիկ քահանա-
ներ, 1 բողոքական պատար, 3 հրեա-
ներ (Գրեյֆու, Նակէ և Ռէյնալ), 12
պրօֆեսսորներ և ակադէմիկոսներ, 6
ֆինանսիստներ, մօտ 90 վաճառականներ
և գործարանատէրեր և մօտ 200 փաստա-
բաններ: Մնացած անդամները մեծ մա-
սամբ գրամատերեր կամ կալուածատէրեր
են:

Ֆրանսիայի նոր պատգամաւորների
ժողովը կը պարունակէ իր մէջ (չը
հաշուած կրկնակի ընտրութիւնները)
27 խմբագիրներ, որոնց թում 24 հասա-
րակապետական և 3 բնապարտական,
39 բնիկներ, որոնց թում միմիայն մէկ
պահպանողական և 15-ից մինչև 18
արմատական և ուղարկ-արմատական, 3
զեղարարներ, 7 նոտարներ, 7 իրաւա-
խոններ (avoués), 2 կաթոլիկ քահանա-
ներ, 1 բողոքական պատար, 3 հրեա-
ներ (Գրեյֆու, Նակէ և Ռէյնալ), 12
պրօֆեսսորներ և ակադէմիկոսներ, 6
ֆինանսիստներ, մօտ 90 վաճառականներ
և գործարանատէրեր և մօտ 200 փաստա-
բաններ: Մնացած անդամները մեծ մա-
սամբ գրամատերեր կամ կալուածատէրեր
են:

ՄԵՂՈՒԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ
(ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐԱՆ ԳՈՐ-
ԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ)

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 34-ին
օգոստոսի (հեռագիրը ուշա-
ցել է Ռոստովում: Նոյն
Մեծութիւնը թաղաւոր Կայս-
րը, Կայսրուհին, Թագաւոր-
ուհի, Մեծ Խնամները,
Գեորգի, Վլադիմիր, Ալեք-
սէյ Ալեքսանդրովիչները այ-
սօր 4¹/₂ ժամվա կէսօրից յետ
յաջողութեամբ ժամանեցին
Ս. Պետերբուրգ:

ԲԱԶԷԼ: Պատէնքերգի
հողի հիւսնից ծածկուել է
Էլվիզ լեռնային աւանի մի
մասը. ստանուած են 150
հողի. փոսնը է սպառնում
և բոլոր աւանին, որոց բնակ-
չաց թիւը 10,000 է:

Նոյն վերջին լրա-
գրին հաղորդում են Բէրլի-
նից, որ Բիսմարկը գետնան
Սարուրովի Հետ գնաց Վար-
ցին իբրեւ թէ տեսակցութեան
հետեանքները որոշելու և
ձևակերպելու համար:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ ԲԻՐԺԱ
1-ին սեպտեմբերի.

Այր. Բանկ. 1-ին . . . 96 75
— 2-րդ . . . 94 37
— 3-րդ . . . 94 75¹/₂

Հրապարակիչ Ս. ՄԻՔԵՆՆԱՆՆԵՐ
Հրապարակիչ Ս. ՄԻՔԵՆՆԱՆՆԵՐ

Հրապարակիչ Ս. ՄԻՔԵՆՆԱՆՆԵՐ
Հրապարակիչ Ս. ՄԻՔԵՆՆԱՆՆԵՐ

